

Jak bojovat s moly, pár článků z Internetu

Mol - postrach šatníků

Mol šatní – *Tineola bisselliella* – je drobný motýlek se zlatožlutými, lesklými předními křídly beze skvrn, zadní křídla jsou šedožlutá. V klidové poloze je dlouhý asi 6 mm. Housenka je bílá, jen hlavičku má hnědou.

Tento malý motýlek je jedním z největších hospodářských škůdců v domácnostech i skladech. Housenka poškozují hlavně zboží živočišného původu, především vlněný textil a kožešiny. Libuje si v málo větraných šatnících, v tmavých koutech, kde je uloženo šatstvo, v kobercích, v čalouněném nábytku, ...

... vyskytuje se rovněž na kožešinách, kůžích, peří a kupodivu nalezli bychom jej i v ptačích hnízdech. Samička klade kolem 200 vajíček. Housenky se pak živí vlákny textilu a srsti a vylučuje sekret, jež tvoří rovněž vláčenka, jimiž sprádá bělavé chodbičky, které pak housence slouží jako úkryt a kde se věnuje žíru. Vývoj mola od vajíčka, přes housenku a kuklu až k dospělému motýlku trvá v nevytopených místnostech kolem pěti měsíců, ve vytápěných místnostech pak je podstatně kratší a trvá pouhých 1,5 až 2 měsíce. V domácnostech probíhají do roka obvykle tři generace.

Nejdůležitější prevence proti napadení molem šatním je především čistota a časté intenzivní větrání, co nejvíce slunění, vyklepávání textilií, kartáčování a časté prohlížení látek a kožešin. Do šatníků, kde je déle uložené nepoužívané šatstvo, kožešiny a podobně, zejména se to týká zimního oblečení v tmavých skříních pokojů, vkládáme chemické látky určené k hubení molů, nebo zavěšujeme insekticidní sáčky. Insekticidních látek k hubení molů je dnes v našich obchodech celá řada a záleží jen na nás, který preparát použijeme. V teplých obdobích roku pak můžeme proti molům použít i moderní aerosolové tlakové nádoby s příslušným insekticidem. V případě nejistoty nám jistě poradí odborný personál obchodu. Pozor však na tyto insekticidní látky v ložnicích. Insekticidy sice hubí hmyz, ale zdraví lidí rozhodně neprospívají i když nejsou vysloveně jedovaté. Před použitím těchto hmyz hubících látek textil důkladně vyvětráme.

Tolik tedy pár informací o jednom z největších škůdců v našich domácnostech.

Potravinoví a šatní moli: Jak s nimi zatočit?

Miniaturní létající hmyz. Moc nás na sebe neupozorňuje jako mouchy a komáři - nekouše, neštípe, ale jeho larvy nadělají mnoho škod.

Potravinoví moli v mouce a jiných sypkých potravinách, šatní moli likvidují naše šatstvo a prádlo, ale i závěsy a jiné textilie. Problém je, že docela nenápadně, a pokud si nevšimneme letící nenápadné mušky, a zanedbáváme prevenci jejich hubení, můžeme se dočkat nepříjemností. Třeba díry ve vlněných šatech.

Potravinový mol (většinou je to zavíječ moučný) přechází ze stádia vajíčka do stádia motýlka přes stádium housenky, která je oním škůdcem na našich zásobách ve spižárně. Jeho přítomnost zjistíme lehce v mouce vidíme shluky vláken, jemné pavučinky, na které jsou nalepená zrnka potravin, třeba mouky. Podobně vypadá kokos, sušenky jsou rozdrobené. Také müsli nebo sušené ovoce vypadá podobně nechutně.

Potravinové moly si často přineseme z obchodu v sáčku s moukou, rýží, ale třeba i kořením; nebezpečná může být i strouhanka. A pokud jsme je nepřinesli z obchodu, přišli k nám jinudy. Zavíječi se rychle mohou šířit třeba v panelácích, kde je tak také boj s nimi těžší než v izolovaném rodinném domě. Přelézají tam mohou bytovými jádry, ventilacemi, po trubkách a různými škvírami. Ve starých domech cestují zase světlíky a šachtami.

Na potravinové moly platí prevence

Sypké potraviny přinesené z obchodu, ve kterých ještě na první pohled zavíječi nejsou vidět, přesypeme přes sítko do dobře uzavíratelných dóz nejlépe s patentním uzávěrem. Nikdy nenecháváme mouku, krupici či strouhanku v původních otevřených sáčcích jen tak na polici ve spíži! Potraviny průběžně kontrolujeme, otíráme prach na policích, napadené potraviny ihned likvidujeme a obaly (dózy) od nich dokonale vymyjeme. Sáčky od mouky po přesypání vždy co nejdříve odneseme do popelnice.

Inventura ve skříní

Šatní moly nemají rádi průvan - a tak je to právě to, co na ně platí. Větrat, otevřít skříně, čas od času vyklepat šaty. Napadené (prokousané) šatstvo musíme vyhodit. Zbytek vyvětráme, vypereme, vyčistíme a důkladně provětráme. Co prý dobře funguje jako prevence, je zmrazení molů. Jednou za čtvrt až půl roku stačí dát vlněné šaty, svetry, kabáty do mrazničky - stačí na hodinu.

Tradiční postupy

Z domácích přírodních rad proti molům jmenujme zavěšené větvičky chmelu v šatních skříních - chmelovou vůni moli nesnášejí. Stejně tak jsou prý citliví na vůni levandule a mýdla.

Někdo například nedá dopustit na malé textilní sáčky, do kterých zašije trochu pracího prášku nebo strouhaného mýdla a vloží do prádelníku. V kuchyni a ve spíži se molům ještě předkládala v prodyšných sáčcích zavěšená sušená citrónová kůra nebo pepř.

A na pomoc jde chemie

A pak jsou tady samozřejmě různé průmyslově vyrobené přípravky: všelijaké tablety proti molům, lapače, háčky k zavěšení do skříně. A také například gelové sáčky, které kromě šatních molů hubí současně i roztoče. Sprej funguje na hubení dospělých šatních molů, ale i jejich larev. Bohužel tyto látky mnohdy nefungují. Taky „mololapky“ fungují spíše tak, že k vám (díky feromonu, který obsahují) moly spíše nalákají a teprve pak polapí.

Nepříjemností starších prostředků proti molům býval jejich zápach. Naši dědečkové pokud nechtěli mít šaty prožrané od molů, používali naftalín – naftalén, jediný opravdu ověřený přípravek k hubení molů. Známé byly velké bílé kulaté tablety, jejichž hlavní přísadou byl naftalín. Místo naftalínu se dnes využívá p-dichlorbenzen. Naftalín sice páchne ale funguje!

Dnešní odpuzovače a lapače už jsou bez zápachu, případně dokonce voní - například levandulí. Jejich účinnost je ale sporná, spíše vám z peněženky tahají peníze.

Díky feromonům

Lepové lapače leckdy neobsahují insekticidy - tedy látky zabíjející hmyz, ale "lákáci" složku a lepkavou vrstvu. Lapač do skříní, komor, spíží a jiných prostor obsahuje samečkům molů zcela neodolatelnou vůňovou látku, kterou jsou feromony (látky vytvářené organismem, které hrají roli v komunikaci mezi jedinci stejného druhu). Když se moli přiblíží, chytne se na lepkavou část lapače a jejich pouť po našich šatnicích a potravinách končí.

převzato z Internetu

www.unishop.cz/ishop

